Kommunal Rapport

KOMMUNEBAROMETERET

KR

ANALYSE 2018 | ENDELIGE TALL
4. juli 2018

Tynset

47 % av nøkkeltallene er forbedret siste år

nr. 6 justert for inntektsnivå | Fylke: nr. 1 | Gruppe: nr. 1

Nøkkeltallene er klart bedre enn økonomiske forutsetninger skulle tilsi.

Annonse

90 ÅR | KBN Kommunalbanken Norge

Plasseringer i Kommunebarometeret 2010-18

Dette er plasseringene slik de faktisk ble rapportert de ulike årene.
Serien er ikke sammenliknbar over tid, fordi innholdet i barometeret også har endret seg over tid.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	234	159	157	123	66	54	10	30	4
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	272	142	154	113	53	45	10	35	6
Rangering inntektsnivå	172	172	160	157	166	188	207	201	225
Grunnskole	75	142	47	23	8	13	2	14	7
Pleie og omsorg	185	100	225	172	268	202	157	127	55
Barnevern	401	399	361	280	203	30	66	75	42
Barnehage	363	217	272	291	137	69	200	173	175
Helse			298	231	157	234	314	157	148
Sosial	155	167	216	167	119	207	231	275	63
Kultur		260	140	175	130	139	137	131	178
Økonomi	293	258	256	224	293	194	192	240	198
Kostnadsnivå		258	298	301	357	207	206	262	120
Miljø og ressurser	132		66	89	137	370	285	296	275
Saksbehandling			295	185	290	99	111	169	127
Vann, avløp og renovasjon			268	210	47		81	337	280

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	318	7	74	23	12	4	5	14	4
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	217	4	86	37	16	5	4	22	6
Grunnskole				6	5	9	4	5	7
Pleie og omsorg	27	20	53	66	24	26	16	63	55
Barnevern				104	195	10	44	46	42
Barnehage	290	274	291	296	129	144	304	237	175
Helse		140	169	224	253	232	259	210	148
Sosial	211	136	202	183	191	252	133	226	63
Kultur	109	183	202	218	173	162	136	135	178
Økonomi			230	243	207	189	225	240	198
Kostnadsnivå				228	239	214	183	191	120
Miljø og ressurser	80	129	216	117	187	205	202	266	275
Saksbehandling			111	61	185	110	130	143	127
Vann, avløp og renovasjon				141	251	225	305	282	280

Plasseringene i denne tabellen er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2018-barometeret. Plasseringene vil derfor AVVIKE fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Hovedanalyse – foreløpig utgave 2018

Tynset havner på en 6. plass i den foreløpige utgaven av Kommunebarometeret 2018 fra Kommunal Rapport. Da har vi korrigert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Nøkkeltallene er samlet sett helt i toppsjiktet i Kommune-Norge.

Tynset er helt i toppsjiktet innen grunnskole. Kommunen er også inne på Topp 100-lista hva gjelder barnevern, pleie og omsorg og sosialtjeneste.

Kommunen har sin svakeste plassering innen vann, avløp og renovasjon (280. plass), men er ikke i bunnsjiktet i noen sektor.

Hvis vi ser bort fra kommunenes ulike økonomiske utgangspunkt, kommer Tynset på en 4. plass. Nøkkeltallene er klart bedre enn økonomiske forutsetninger skulle tilsi.

Grunnskolen: Karakterene på 10. trinn i Tynset har vært ganske bra de siste fire årene, målt mot resten av Skole-Norge. Resultatene i fjor var omtrent på samme nivå som snittet de siste fire årene. 19 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene ligger på laveste mestringsnivå (av fem). Det er en statistikk som er blant de beste i landet. På ungdomsskolen oppfyller 70 prosent av lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning i fagene.

Pleie og omsorg: I Tynset har 73 prosent av de ansatte fagutdanning. I de beste kommunene er andelen minst 84 prosent. Andelen har økt med 5 prosentpoeng det siste året, det teller klart positivt i barometeret. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente. I Tynset tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 50 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem.

Barnevern: Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i Tynset ganske lav målt mot mange andre kommuner, 3,6 prosent. Kommunen holder tremånedersfristen i barnevernet – det er veldig bra. Vi har ikke oppdaterte tall for hvor stor andel av barna i barnevernet som er plassert i fosterhjem eller institusjon.

Barnehage: Bemanningen i barnehagene i Tynset er litt over middels. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. 31 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er på 36 prosent. Andelen menn som jobber i barnehagene i Tynset er litt dårligere enn landsgjennomsnittet. De beste ligger på 17 prosent menn. I Tynset går 84 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Det er midt på treet målt mot resten av landet. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en marginal feilkilde.

Helse: Legedekningen i Tynset er på 14,3 leger per 10.000 innbyggere. I Tynset er det ledig plass på 0 prosent av fastlegelistene. Det er god dekning av helsesøster målt mot de fleste andre kommuner. Antall ansatte med videreutdanning innen psykisk helse er litt lavere enn i normalkommunen, målt mot antall innbyggere.

Sosialtjeneste: Stønadstiden for unge mottakere i Tynset er midt på treet. I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Blant de under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigert for behovet på 3,8 prosent, mens snittet i Kommune-Norge ligger på prosent. Sosialstønad gis i over 10 måneder til 10 prosent av de som mottar støtte. Kommunen er på 93. plass på denne tabellen. Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er lav. I barometeret teller det positivt.

Økonomi: Korrigert netto driftsresultat var 1,4 prosent i fjor. Teknisk beregningsutvalg anbefaler en pluss på 1,75 %. Målt over de siste fire årene har driften gått i pluss. Netto renteeksponert gjeld omtrent på landsgjennomsnittet, målt mot brutto driftsinntekter. Tynset ligger på 31 prosent. Investeringsnivået har vært lavt i Tynset de fire siste årene.

Kostnadsnivå: Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Tynset ligger litt lavere enn normalnivået. Innen pleie og omsorg ligger kostnadene litt under det som er normalnivået. Barnehagekostnadene i kommunen er litt under det som er normalnivået. Kostnadene innen barnevernet i Tynset ligger ganske lavt, målt mot resten av landet.

Kommunebarometeret 2018 i et nøtteskall

En årlig rangering av alle kommuner, foretatt av Kommunal Rapport på basis av offentlig tilgjengelige data fra offisielle kilder.

Litt forenklet kan vi si at vi måler Norges beste kommune. Første rangering ble publisert i 2010. 2018-barometeret inkluderer 152 ulike nøkkeltall innen 12 forskjellige kategorier.

Kommunal Rapport har alt ansvar for vekting, vurderinger og eventuelle feil i framstillingene. Vi har forutsatt at kommunene har rapportert korrekt. I noen få tilfeller har vi fjernet data som har framstått som mistenkelige. I de tilfellene står kommunen uten data.

Hensikten er å gi et lettfattelig bilde av hvordan kommunen presterer målt mot resten av Kommune-Norge, for å bidra til en mer opplyst lokaldemokratisk diskusjon.

Kommunebarometeret er ingen vurdering av om innbyggerne får gode *nok* tjenester, men om det ser ut til at kommunen har noe å lære av andre - basert på hvor nær kommunens målbare resultater er kommunene med best resultat. Barometeret er heller ikke en konkurranse i å drive billigst, uten hensyn til tjenestene.

Det er viktig å huske på at det kan finnes gode forklaringer bak en svak tabellplassering, og at tilfeldigheter vil spille en rolle. Viktigere enn tabellplasseringen er om kommunen har fått bedre eller dårligere nøkkeltall det siste året. Vi publiserer fra i år en **forbedringsskår**, som viser nøkkeltall som har blitt bedre minus nøkkeltall som har blitt dårligere, justert ut fra hvor stor vekt nøkkeltallet har i barometeret.

Vil du lese mer om kildene som er brukt? Gå til denne artikkelen: kommunal-rapport.no/kommunebarometeret/2018/metode

Kommunens forbedringsskår

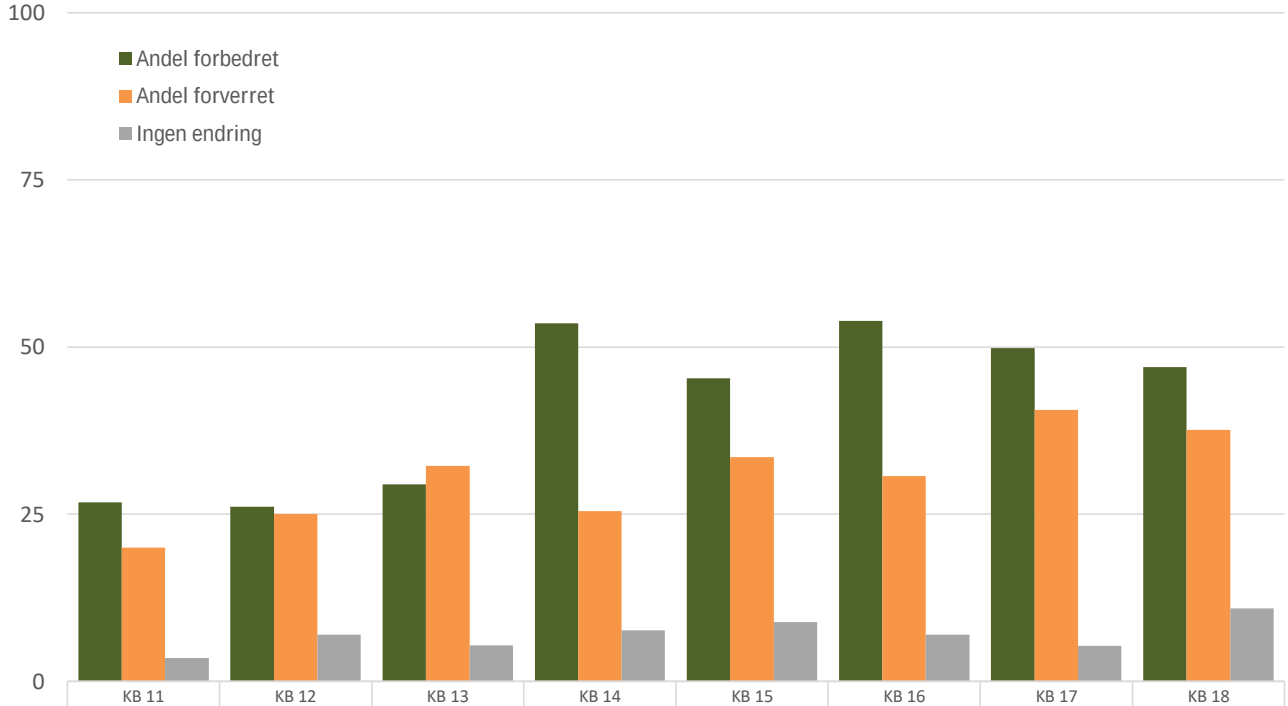

	KB 11	KB 12	KB 13	KB 14	KB 15	KB 16	KB 17	KB 18
Andel forbedret	27	26	30	54	45	54	50	47
Andel forverret	20	25	32	25	34	31	41	38
Ingen endring	4	7	5	8	9	7	5	11

Andelen av kommunens egne nøkkeltall som har blitt bedre eller dårligere det siste året, justert for nøkkeltallets vekt i barometeret. Indikatorer som ikke kan sammenliknes med året før regnes inn i «ingen endring». En typisk kommune har de siste årene forbedret omtrent 50 prosent av nøkkeltallene, justert for indikatorenes vekt.

Kommunens forbedringsskår målt mot Kommune-Norge

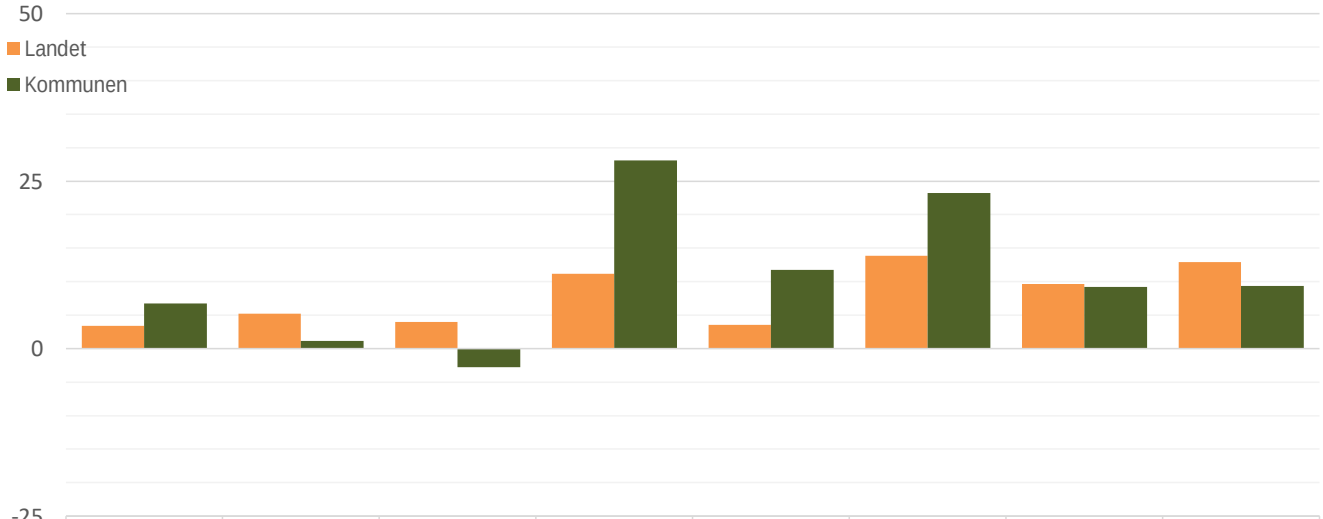

	KB 11	KB 12	KB 13	KB 14	KB 15	KB 16	KB 17	KB 18
Landet	3	5	4	11	4	14	10	13
Kommunen	7	1	-3	28	12	23	9	9

Grafikken sammenlikner kommunens utvikling med gjennomsnittet: Hvor stor andel av nøkkeltallene ble bedre i fjor?

Andelen er vektet som vektingen i Kommunebarometeret, slik at beregningen legger mest vekt på sentrale nøkkeltall.

Ikke alle nøkkeltall kan forbedres, og noen nøkkeltall reflekterer en fast skala mellom kommunene (hvor noen får bedre resultat på bekostning av andre. Men i stor grad er det mulig å forberdre seg innen de indikatorene som er i bruk i Kommunebarometeret.
Det indikerer også utviklingen i Kommune-Norge samlet: Hvert år er det en klart større andel av nøkkeltallene som blir bedre, enn dårligere.

Grunnskole

7 .plass | Andel nøkkeltall som har blitt bedre 33

20 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste fire år (10 %)	42,1	41,8	**41,6**	**93**	41,0	43,0	**5,6**	**5,0**	**4,4**
AVGANGSKARAKTERER: Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år (5 %)	44,2	41,1	**40,5**	**279**	41,4	44,5	**6,0**	**3,7**	**2,8**
FRAFALL: Andel elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående innen fem år (10 %)	79	80	**81**	**63**	73	87	**5,1**	**5,1**	**5,1**
NP 5. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (5 %)	15,6	16,9	**18,9**	**13**	24,1	19,5	**6,0**	**6,0**	**6,0**
NP 8. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (10 %)	5,6	5,3	**5,3**	**8**	8,7	6,2	**5,8**	**6,0**	**6,0**
NP 9. TRINN: Andel elever på laveste mestringsnivå, snitt siste fire år (10 %)	2,9	2,9	**3,2**	**19**	4,9	2,9	**5,8**	**5,8**	**5,8**
SKOLEBIDRAG: Skoleresultater korrigert for sosiale faktorer på ungdomstrinnet, snitt siste to år (10 %)	3,4	3,5	**3,5**	**51**	3,5	3,7	**3,5**	**4,3**	**4,3**
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn (5 %)	53	67	**68**	**243**	70	100	**2,1**	**3,2**	**2,8**
UTDANNING: Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn (5 %)	66	70	**70**	**192**	68	100	**3,8**	**3,8**	**3,7**
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn (2,5 %)	97	96	**93**	**283**	95	100	**5,2**	**4,8**	**4,4**
UTDANNING: Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn (2,5 %)	98	97	**98**	**197**	96	100	**5,2**	**5,2**	**5,4**
TRIVSEL: 7. trinn, snitt siste fem år (5 %)	89	91	**92**	**86**	91	95	**4,6**	**5,0**	**4,9**
TRIVSEL: 10. trinn, siste fem år (5 %)	93	91	**90**	**21**	86	90	**6,0**	**6,0**	**6,0**
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	4,0	4,8	**5,5**	**155**	5,2	2,8	**5,7**	**4,7**	**4,2**
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	6,1	4,5	**5,0**	**21**	9,2	5,0	**6,0**	**6,0**	**6,0**
SPESIALUNDERVISNING: Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år (2,5 %)	8,7	7,9	**7,5**	**43**	10,2	6,3	**5,4**	**5,4**	**5,5**
LEKSEHJELP: Andel elever 1.-4. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	44	40	**46**	**63**	16	68	**4,1**	**4,0**	**4,4**
LEKSEHJELP: Andel elever 5.-7. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	46	45	**48**	**83**	29	82	**3,8**	**3,7**	**3,9**
LEKSEHJELP: Andel elever 8.-10. trinn som har leksehjelp (2,5 %)	25	7	**48**	**24**	8	51	**3,6**	**1,8**	**5,8**

Grunnskole

7 .plass

Andel nøkkeltall som har blitt bedre 33

Tynset er helt i toppsjiktet i sektoren. Karakterene på 10. trinn i Tynset har vært ganske bra de siste fire årene, målt mot resten av Skole-Norge.

Nasjonalt har karakterene på 10. trinn økt også det siste året, men ikke like raskt som før. At valgfag er med i beregningsgrunnlaget, har bidratt til høyere karakterer på 10. trinn. Resultatene i fjor var omtrent på samme nivå som snittet de siste fire årene.

Nasjonalt har andelen elever som har fullført videregående med bestått innen fem år, økt de siste årene. Snittet er nå på 73 prosent. Andelen elever fra kommunen som har fullført og bestått videregående i løpet av fem år, er nå på 81 prosent. Det er bra, målt mot de fleste andre. Frafallet for kullet som startet i 2012 var omtrent som for foregående kull.

19 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene ligger på laveste mestringsnivå (av fem). Det er en statistikk som er blant de beste i landet.

På 8. trinn ligger 5 prosent av elevene på det nederste mestringsnivået (av fem).

Statistikk publisert i fjor indikerer at skolene i kommunen bidrar litt mer til elevenes resultater, enn det som er normalen.

Andelen lærere som oppfyller de nye kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk har økt nasjonalt. 70 prosent av lærerne som underviser i fagene på barneskolen har minst 30 studiepoeng i faget. På ungdomsskolen er andelen nå 68 prosent. En betydelig andel av lærerne i barneskolen som underviser i norsk, engelsk og matte i kommunen, oppfyller ikke de nye kompetansekravene, ifølge statistikken.

På ungdomsskolen oppfyller 70 prosent av lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning i fagene.

Ifølge Elevundersøkelsen sier sier 92 prosent av elevene på 7. trinn at de trives godt. Snittet ligger på 91 prosent.

90 prosent av elevene på 10. trinn sier at de trives godt. I Norge er snittet 86 prosent.

Andelen elever som får spesialundervisning har nasjonalt økt marginalt i småskolen det siste året, til 5,2 prosent. Andelen er uendret på 5.–7. trinn (9,2 prosent) og tilnærmet lik på ungdomstrinnet (10,2 prosent).
Andelen elever i småskolen i Tynset som får spesialundervisning, 5,5 prosent, er lavere enn i veldig mange andre kommuner. Andelen har økt litt.

På 5.-7. trinn får 5 prosent av elevene spesialundervisning. Få andre kommuner gir spesialundervisning til så få i denne aldersgruppa.

På ungdomsskolen får 7,5 prosent av elevene spesialundervisning. Andelen er lav målt mot de fleste andre.

På landsbasis har 16 prosent av elevene i småskolen leksehjelp.
Mange flere får leksehjelp i småskolen i Tynset enn det som er vanlig. Andelen på 46 prosent gir en 63. plass på denne tabellen.

På 5.-7. trinn nasjonalt gis leksehjelp til 29 prosent.
På dette trinnet i Tynset får langt flere elever leksehjelp, enn i landet ellers.

8 prosent av elevene på ungdomsskolen i Skole-Norge får leksehjelp.
På ungdomsskolen er leksehjelp veldig mye brukt i Tynset Andelen er på 48 prosent, noe som gir en 24. plass på tabellen.

Pleie og omsorg

55 .plass | Andel nøkkeltall som har blitt bedre 49

20 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BEMANNING: Andel ansatte med fagutdanning (10 %)	72	69	73	277	74	84	3,3	2,2	3,2
SYKEHJEM: Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov (10 %)	95	94	98	21	80	98	5,9	5,6	6,0
DEMENTE: Andel plasser til demente, mot antall over 80 år på sykehjem (10 %)	100	100	50	136	37	86	6,0	6,0	3,9
KORTTIDSPLASSER: Andel korttidsplasser av alle totalt antall plasser med heldøgns omsorg (5 %)	17	18	22	143	19	58	3,0	3,1	2,9
BEMANNING: Tid med lege på sykehjem (5 %)	23	25	45	54	1	59	2,2	2,3	4,5
BEMANNING: Tid med fysioterapeut på sykehjem (5 %)	13	8	28	126	0	58	1,8	1,3	3,2
ENEROM: Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc (5 %)	100	100	100	1	87	100	6,0	6,0	6,0
DAGTILBUD: Antall vedtak om dagaktivitet, målt mot andel over 80 år som ikke bor på institusjon (5 %)	25	21	21	38	10	28	6,0	5,0	4,7
REHABILITERING: Plasser avsatt til rehabilitering i institusjon per 1.000 innbyggere over 67 år (5 %)	7	2	2	310	4	13	3,4	1,8	1,8
PROFIL: Gjennomsnittlig antall tildelte timer i uken, hjemmesykepleie (5 %)	3,8	4,1	3,6	255	4,8	10,5	2,1	2,3	1,9
HJEMMETJENESTE: Andel vedtak om hjemmetjenester som iversettes innen 15 dager (5 %)	98	97	97	279	95	100	4,9	4,4	4,8
SAMHANDLING: Antall døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter, per 10.000 innb. (5 %)	31	61	72	289	105	0	5,5	5,2	4,9
TRYGGHET: Antall trygghetsalarmer, målt som andel av hjemmeboende eldre over 80 år (2,5 %)	35	40	17	397	40	71	2,6	3,2	1,1
BEMANNING: Årsverk av ergoterapeut per 1.000 innb. over 80 år (2,5 %)	12,3	10,0	12,2	21	5,3	13,3	5,8	4,9	5,5
BEMANNING: Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1.000 innb over 80 år (2,5 %)	3,0	3,9	5,1	278	8,9	24,2	1,6	1,8	2,1
HJEMMETJENESTE: Mottakere av matombringing, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon (2,5 %)					12	57			
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemminger som får bistand til å delta i arbeid og studier (5 %)	98	98	98	18	77	96	6,0	6,0	6,0
FUNKSJONSHEMMETE: Andel med funksjonshemminger som får bistand til å delta i organisasjonsarbeid, kultur eller fritidsaktiviteter (5 %)	63	61	52	287	60	85	3,9	3,8	3,1
FUNKSJONSHEMMETE: Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere (5 %)					9	21			

Pleie og omsorg

55 .plass | Andel nøkkeltall som har blitt bedre 49

Nasjonalt har 74 prosent av ansatte i pleie og omsorg fagutdanning. Andelen økte jevnt fram til 2014, men har siden vært ganske stabil. Én av fire mangler altså fagutdanning i sektoren.
I Tynset har 73 prosent av de ansatte fagutdanning. I de beste kommunene er andelen minst 84 prosent. Andelen har økt med 5 prosentpoeng det siste året, det teller klart positivt i barometeret.

Av dem som bor på sykehjem, har 80 prosent omfattende pleiebehov landet sett under ett. Andelen øker klart over tid. Det indikerer at innsatsen fortsatt dreies over mot hjemmebasert omsorg, og at man må være mer pleietrengende enn før for å få sykehjemsplass.
Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov. I Tynset er nærmest alle som bor på sykehjem i denne kategorien. Det kan synes som om omsorgen i veldig stor grad er hjemmebasert.

Det er anslått nasjonalt at fire av fem gamle på sykehjem har en grad av demens. Antallet plasser for demente på sykehjem nasjonalt ligger på omtrent halvparten av dette nivået. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen en middels andel plasser avsatt til demente. I Tynset tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 50 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem. Det siste året har dekningsgraden hva gjelder demensplasser blitt vesentlig lavere. Er det riktig? Det kan for eksempel skyldes at langt flere over 80 er på sykehjem nå enn før, eller at det er færre plasser i skjermet enhet enn før.

I gjennomsnitt er knapt 20 prosent av sykehjemsplassene i Norge nå korttidsplasser. Andelen har økt litt de siste årene. Kommunen har ikke veldig mange plasser avsatt til korttidsopphold. De beste kommunene ligger på 58 prosent. Tynset ligger på 22 prosent.

For første gang på 10 år økte ikke legedekningen på sykehjem nasjonalt i fjor. I snitt er det 33 minutter med lege per beboer per uke.
Tjenesten økte betydelig i omfang i Tynset i fjor, mer enn i de fleste andre kommuner.

På sykehjem ble det nasjonalt mindre tid med fysioterapeut per beboer i fjor. Det er første gang siden 2009 at tilbudet faller. Snittet per beboer på sykehjem er nå på 25 minutter i uka.
Målt per beboer er tiden med fysioterapeut på sykehjem i Tynset på 28 minutter i uka, mens de beste er oppe på 58 minutter.

Landet sett under ett er 87 prosent av plassene på sykehjem nå det som kan regnes som moderne enerom. Bruk av andres plasser kan være en feilkilde i statistikken i enkelte kommuner.
100 prosent av rommene på sykehjem er regnet som moderne enerom.

Andelen vedtak om hjemmetjeneste som er håndtert innen 15 dager har for landet gått ned til drøyt 95 prosent.
Nesten alle vedtak om hjemmetjeneste blir satt i verk innen 15 dager, ifølge tall fra Helsedirektoratet.

For landet totalt er det registrert trygghetsalarmer som tilsvarer 40 prosent av de over 80 år som bor hjemme.
Målt mot hvor mange gamle som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer i kommunen lav. En feilkilde er at andre enn kommunen kan tilby trygghetsalarm, og at dette ikke er fanget opp i rapporteringen.

De ti siste årene har det blitt langt flere geriatriske sykepleiere i kommunene. Andelen ligger nå på 8,9 årsverk per 1.000 innbyggere over 80 år.
I Tynset er det 5,1 årsverk med geriatrisk sykepleier per 1.000 gamle innbyggere.

Andelen funksjonshemmete som helt har fått innfridd behovet om bistand til å delta i jobb eller studier er nasjonalt på 76 prosent.
Ifølge tall fra Helsedirektoratet er det 98 prosent av de med funksjonshemninger, som får helt har fått innfridd behovet for bistand til å delta i arbeid og studier. Kommunen er på 18. på denne tabellen.

Kommunene skal gi et tilbud til funksjonshemmete også utenom arbeid og studier. I Tynset er det 52 prosent som helt har fått oppfylt sitt behov. De beste ligger på 85 prosent.

Barnevern

42 .plass | Andel nøkkeltall som har blitt bedre 84

10 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
OMFANG: Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet (15 %)	4,3	3,7	**3,6**	**54**	4,3	3,2	**5,0**	**5,4**	**5,7**
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser m behandlingstid under 3 mnd (15 %)	97	98	**100**	**1**	87	100	**5,8**	**5,8**	**6,0**
SAKSBEHANDLINGSTID: Andel undersøkelser med behandlingstid under 3 mnd, snitt siste fire år (10 %)	90	90	**90**	**58**	81	94	**5,4**	**5,4**	**5,5**
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem (10 %)					34	22			
INSTITUSJON: Andel barn i institusjon og fosterhjem, snitt siste fire år (10 %)					32	23			
ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per 1.000 mindreårige (10 %)	6,9	7,3	**4,1**	**301**	4,8	8,8	**5,0**	**4,6**	**1,9**
ÅRSVERK: Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk, f244 (5 %)	18	17	**14**	**61**	20	11	**4,5**	**4,7**	**5,2**
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan (5 %)	88	88	**100**	**1**	94	100	**4,1**	**3,8**	**6,0**
PLAN: Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, siste fire år (5 %)	84	85	**90**	**216**	92	100	**3,5**	**3,3**	**3,8**
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan (5 %)	71	58	**89**	**150**	85	100	**3,4**	**1,7**	**4,9**
PLAN: Andel barn med utarbeidet plan, snitt siste fire år (5 %)	80	74	**76**	**223**	83	99	**4,3**	**3,5**	**3,4**
TIDLIG INNSATS: Netto utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste, per innb. 0-5 år (2,5 %)	7 398	10 857	**11 240**	**169**	9 064	20 319	**1,7**	**2,7**	**2,9**
BRUKERPERSPEKTIV: Brukerundersøkelser siste fire år (2,5 %)	1	2	**2**	**24**	0	3	**6,0**	**6,0**	**4,3**

Tynset er blant de 100 beste på årets tabell. Et nytt nøkkeltall er andelen barn i barnevernet, justert for behovet slik det er definert i kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. I barometeret er det positivt at andelen er lav, men man kan også argumentere for at lav andel kan indikere at barnevernet ikke er nok involvert. Likevel – i utgangspunktet må det være positivt at barn ikke er omfattet av tiltak. I snitt er 4,3 prosent av barna omfattet av tiltak.
Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i Tynset ganske lav målt mot mange andre kommuner, 3,6 prosent.

Andelen saker som tar mer enn tre måneder å behandle, gikk litt ned også i fjor. I snitt overholder kommunene nå den normale saksbehandlingsfristen i lovverket i 87 prosent av sakene. Andelen fristbrudd har nasjonalt aldri vært lavere.
Kommunen holder tremånedersfristen i barnevernet – det er veldig bra.

Sett de fire siste årene under ett, er statistikken god.

Av barn som er i barnevernet, er 34 prosent plassert i institusjon eller fosterhjem. Andelen har nasjonalt vært stabil de siste årene.
Vi har ikke oppdaterte tall for hvor stor andel av barna i barnevernet som er plassert i fosterhjem eller institusjon.

Målt mot antall mindreårige har bemanningen i barnevernet økt med 80 prosent i Kommune-Norge over de siste ti årene, og har aldri vært høyere.
Bemanningen av fagpersonell i barnevernet i Tynset er relativt lav, med 4,1 stillinger per 1.000 mindreårige i kommunen. I fjor ble bemanningen klart dårligere, skal vi tro tallene.

Antall barn per årsverk er en alternativ måte å måle bemanningen på. I Tynset er det ganske få barn per årsverk; 14 mot et landssnitt på 20 barn.

I landet samlet har 94 prosent av barna under omsorg en omsorgsplan. Andelen har aldri vært høyere.
Alle barn som er omplassert, har en omsorgsplan. Det er slik det skal være.

Målt over de siste fire årene er statistikken i Tynset ganske god.

Andelen barn med tiltak og en utarbeidet plan er litt høyere enn i normalkommunen.

Kommunene bruker mer penger på forebyggende helsetiltak for små barn, noe som i teorien kan redusere behovet for barnevernstiltak senere. Korrigert for lønns- og prisvekst økte utgiftene med nær 4 prosent i fjor, til drøyt 9.000 kroner per barn under 5 år.
I Tynset er det regnskapsført lave netto utgifter til forebygging.

Barnehage

175 .plass | Andel nøkkeltall som har blitt bedre 43

10 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BEMANNING: Antall barn korrigert for alder per årsverk i kommunale barnehager (15 %)	5,8	5,9	**5,3**	**83**	6,0	4,6	**3,3**	**3,0**	**4,3**
BEMANNING: Antall barn korrigert for alder per årsverk i private barnehager (5 %)	5,6	6,3	**5,4**	**28**	6,2	5,0	**3,9**	**2,3**	**4,8**
FAGUTDANNING: Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning, kommunale barnehager (15 %)	85	96	**88**	**307**	95	100	**4,0**	**5,5**	**4,2**
FAGUTDANNING: Andel styrere og ledere med pedagogisk utdanning, andre barnehager (5 %)	64	55	**82**	**243**	95	100	**1,0**	**1,0**	**2,8**
FAGUTDANNING: Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning, kommunale barnehager (15 %)	33	32	**31**	**309**	36	48	**3,2**	**3,2**	**2,7**
FAGUTDANNING: Andel ansatte i andre barnehager med relevant utdanning (5 %)	24	23	**32**	**185**	37	46	**1,3**	**1,6**	**3,4**
KJØNN: Andel ansatte som er menn, alle barnehager (7,5 %)	9,6	9,5	**7,9**	**233**	11,7	16,7	**3,4**	**3,8**	**2,8**
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år (7,5 %)	74	86	**84**	**192**	81	100	**3,3**	**4,5**	**4,0**
MINORITET: Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage, snitt siste fire år (5 %)	94	90	**86**	**181**	79	100	**3,4**	**3,6**	**3,5**
ÅPNINGSTID: Andel barnehager som har åpent minst 9 timer hver dag (5 %)	100	100	**100**	**1**	93	100	**6,0**	**6,0**	**6,0**
STØRRELSE: Barn per barnehage (5 %)	33	35	**32**	**118**	48	18	**4,5**	**4,4**	**4,6**
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager (5 %)	7,7	7,9	**8,8**	**69**	5,9	11,9	**3,0**	**3,1**	**3,8**
STØRRELSE: Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager (2,5 %)	9,3	8,4	**8,4**	**20**	5,3	9,2	**6,0**	**5,2**	**5,2**
DEKNINGSGRAD: Andel barn 1-5 år med barnehageplass (2,5 %)	89	90	**90**	**210**	91	100	**3,5**	**3,8**	**3,5**

Bemanningen uttrykkes nå i barn per årsverk, i stedet for det noe vanskelig tilgjengelige «oppholdstimer per årsverk». Bemanningen var uendret i fjor i snitt, med 6 barn per voksen i kommunale barnehager og 6,2 barn per voksen i private barnehager. Legg merke til at SSBs statistikk avviker noe fra den som er tilgjengelig på barnehagefakta.no. Bemanningen i barnehagene i Tynset er litt over middels. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå ble bemanningen 10 prosent dårligere i Tynset i fjor. Det er et betydelig kutt. Hva skjedde med kvaliteten?

Siden kommunene har det samlete ansvaret for å levere barnehagetjenester til innbyggerne, tar vi fra nå også med noen data for private barnehager. Blant styrere, pedagogiske ledere og andre ansatte er det på nasjonalt nivå svært liten forskjell på utdanningsnivået mellom kommunale og andre barnehager. 95 prosent av styrere og ledere har godkjent utdanning, mens 36 prosent av ansatte totalt har pedagogisk utdanning.

Noen relativt få styrere og ledere i kommunale barnehager i Tynset står uten godkjent utdanning.

31 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er på 36 prosent.

Andelen menn ansatt i barnehager økte igjen på landsbasis i fjor, til 12 prosent. Andelen har nå økt ti år i strekk.
Andelen menn som jobber i barnehagene i Tynset er litt dårligere enn landsgjennomsnittet. De beste ligger på 17 prosent menn.

Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, fortsetter å øke nasjonalt. Snittet er nå 81 prosent. Det er den høyeste andelen som er målt.
I Tynset går 84 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Det er midt på treet målt mot resten av landet. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en marginal feilkilde.

Over tid er statistikken midt på treet, målt mot resultatene ellers i Barnehage-Norge.

Nasjonalt har 93 prosent av barnehagene åpent minst 9 timer hver dag. NB: SSB vil heretter kun publisere hvor mange barnehager som er åpent 10 timer eller mer. 100 prosent av barnehagene i kommunen er registrert med lang åpningstid.

Et nytt nøkkeltall i barometeret er hvor store barnehagene er totalt. Utgangspunktet er at det er positivt for barna at barnehagene er små. Utviklingen går i retning av større og dermed antakelig også mer kostnadseffektive barnehager. Det er imidlertid ikke ensbetydende med at tilbudet blir bedre. «Foreldre som har barn i små barnehager, er mer tilfredse med tilbudet enn foreldre som har barn i mellomstore og store barnehager», heter det i en rapport fra Fafo. I snitt har en barnehage nå 48 barn.
Barnehagene i kommunen har ifølge statistikken i snitt 32 barn.

Helse

148 .plass

Andel nøkkeltall som har blitt bedre 63

7,5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
LEGEDEKNING: Andel legeårsverk per 10.000 innbyggere (10 %)	10,8	14,0	**14,3**	**145**	11,0	23,2	**2,0**	**3,1**	**3,0**
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som har ledige plasser (5 %)	17	33	**0**	**390**	36	100	**1,8**	**2,7**	**1,0**
FASTLEGE: Andel av fastlegelistene som mangler lege (5 %)	0	0	**0**	**1**	1	0	**6,0**	**6,0**	**6,0**
FASTLEGE: Andel ledige listeplasser (5 %)	1	1	**-1**	**392**	4	36	**1,2**	**1,1**	**1,0**
HELSESØSTER: Antall årsverk per 10.000 innbyggere under 5 år (10 %)	98	109	**158**	**35**	78	180	**3,1**	**3,4**	**5,2**
PSYKISK HELSEARBEID: Antall med videreutdanning innen psykisk helsearbeid, per 10.000 innbyggere (5 %)	7,6	6,6	**6,8**	**297**	8,6	20,4	**2,7**	**2,3**	**2,5**
JORDMOR: Antall årsverk per 10.000 fødte (5 %)					72	671			
INNLEGGELSER: Antall innleggelser på sykehus per 1.000 innbyggere (5 %)	264	246	**186**	**307**	151	128	**2,7**	**3,2**	**2,8**
SKOLEHELSE: Andel barn m fullført undersøkelse innen utgangen av 1. trinn (10 %)	100	91	**95**	**202**	87	100	**6,0**	**4,8**	**5,5**
HJEMMEBESØK: Andel hjemmebesøk, nyfødte innen to uker etter hjemkomst (10 %)	98	100	**100**	**1**	89	100	**5,8**	**6,0**	**6,0**
VAKSINE: Andel 2-åringer som er med i vaksinasjonsprogrammet (10 %)	93	94	**95**	**161**	95	98	**4,6**	**4,9**	**5,1**
VAKSINE: Andel 9-åringer som er vaksinert mot meslinger (10 %)	95	93	**93**	**254**	95	98	**4,6**	**4,0**	**4,0**
MEDISINBRUK: Total medisinbruk, per 10.000 innbyggere (5 %)	696	687	**685**	**313**	671	586	**1,3**	**1,8**	**2,0**
FOREBYGGING: Netto driftsutgifter forebygging, kr per innb - snitt fire år (5 %)	59	98	**116**	**267**	195	599	**1,5**	**1,9**	**2,0**

Legedekningen fortsetter å øke, slik den har gjort de siste ti årene. Snittet er 11 leger per 10.000 innbyggere. Normalt har småkommunene langt høyere legedekning enn storbyene.
Legedekningen i Tynset er på 14,3 leger per 10.000 innbyggere.

I barometeret har vi tatt med flere nøkkeltall knyttet til fastleger, for å rette mer oppmerksomhet om tilgangen på disse. Andelen av fastlegelistene som faktisk er åpne, er nå på 36 prosent nasjonalt. Det er ikke mange fastleger som mangler totalt, men vi kjenner ikke til hvor mange av disse som for eksempel er vikarer.
I Tynset er det ledig plass på 0 prosent av fastlegelistene.

Det blir flere helsesøstre og jordmødre i Kommune-Norge. Hvis det er feil stillingskode i A-meldingen, blir årsverkene ikke registrert riktig.
Det er god dekning av helsesøster målt mot de fleste andre kommuner.

Antall ansatte med videreutdanning innen psykisk helse er litt lavere enn i normalkommunen, målt mot antall innbyggere.

Vi har ikke data for om kommunen har jordmor. I de tilfellene kommunen står uten jordmor, har vi sett bort fra tallet da kommunen i slike tilfeller sannsynligvis leier inn tjenesten fra andre, noe som ikke fanges opp i statistikken.

Statistikken for innleggelser er basert på nytt datagrunnlag, og ikke direkte sammenliknbar med tidligere år.
Det er et betydelig fall i andelen barn med helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoleår. Snittet i Norge har falt fra 95 til 87 prosent på bare ett år.
89 prosent av nyfødte hadde hjemmebesøk innen 14 dager i Norge i fjor. Statistikken nasjonalt har blitt stadig bedre de ti siste årene.
En del av 9-åringene i kommunen er ikke vaksinert mot meslinger, ifølge statistikken. Kan kommunen bidra til at andelen vaksinerte øker?

Sosialtjeneste

63 .plass | Andel nøkkeltall som har blitt bedre 84

7,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 18 og 24 år (15 %)	2,6	4,1	**3,6**	**159**			**5,2**	**3,1**	**3,9**
SOSIALHJELP: Snitt stønadslengde for mottakere mellom 25 og 66 år (10 %)	4,2	3,6	**4,3**	**198**			**3,4**	**4,4**	**3,6**
SOSIALHJELP: Andel mottakere 25-66 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)	13,6	11,8	**8,9**	**257**			**2,5**	**3,1**	**3,6**
SOSIALHJELP: Andel mottakere 18-24 år som har mottatt økonomisk sosialhjelp, korrigert for behovet (10 %)	5,2	6,0	**3,8**	**138**			**4,0**	**3,6**	**4,7**
SOSIALHJELP: Andel som går over 6 måneder på stønad (5 %)	24	26	**25**	**104**			**4,1**	**4,1**	**4,5**
SOSIALHJELP: Andel av mottakere med stønad i over 10 måneder (5 %)	5	9	**10**	**93**			**5,9**	**5,3**	**5,0**
ØKONOMI: Andel av mottakerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde (10 %)	9	8	**7**	**48**			**5,6**	**5,8**	**5,8**
AKTIVITET: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp (10 %)	18	18	**19**	**61**			**3,0**	**3,1**	**3,7**
ØKONOMISK RÅDGIVNING: Brukere som får gjeldsråd, som andel av langtidsmottakere (10 %)	139	47	**129**	**65**			**3,0**	**1,8**	**3,6**
BOLIG: Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget (10 %)	56	57	**88**	**146**			**2,7**	**2,8**	**5,0**
INDIVIDUELL PLAN: Brukere som har individuell plan, som andel av langtidsmottakere (5 %)									

Stønadslengden for unge mottakere gikk marginalt opp nasjonalt i fjor, og er på måneder. Vi må tilbake til 2010 for å finne lengre stønadstid.
Stønadstiden for unge mottakere i Tynset er midt på treet. I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Stønadstiden for de unge var omtrent uendret i fjor.

Blant mottakere over 25 år er stønadstiden nasjonalt den lengste som er registrert de siste ti årene – måneder.
For de over 25 år i kommunen er stønadstiden omtrent som i normalkommunen. Voksne går noe lenger på stønad nå enn for ett år siden.

Når vi korrigerer for behovet, går 8,9 prosent av de over 25 år på sosialhjelp. Snittet er prosent.

Blant de under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigert for behovet på 3,8 prosent, mens snittet i Kommune-Norge ligger på prosent.

prosent av de som går på sosialhjelp i Norge, mottar den i mer enn 6 måneder. Andelen er nasjonalt på sitt høyeste nivå de siste 10 årene. Om lag halvparten av disse får stønad i mer enn 10 måneder, en andel som også gikk opp i fjor.
25 prosent av dem som går på sosialstønad i Tynset mottar den i minst 6 måneder. De beste ligger på måneder.

Sosialstønad gis i over 10 måneder til 10 prosent av de som mottar støtte. Kommunen er på 93. plass på denne tabellen.

Nasjonalt har prosent av de med sosialhjelp, dette som hovedinntekt. Andelen har falt betydelig det siste året, og er nå på det laveste nivået i nyere tid.
Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er lav. I barometeret teller det positivt.

prosent av søknadene om kommunal bolig ble i snitt innfridd i fjor. Andelen har vært ganske stabil de siste ti årene.
I Tynset ble 88 prosent av søknadene om kommunal bolig innvilget i fjor.

Individuell plan er fortsatt relativt lite brukt i sosialtjenesten. Målt mot hvor mange som går lenge på sosialhjelp, er det nasjonalt bare prosent som har et slikt tiltak.
I Tynset kjenner vi ikke til i hvor stor grad individuell plan er tatt i bruk.

Kultur

178 .plass | Andel nøkkeltall som har blitt bedre 20

2,5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
BIBLIOTEK: Besøk i folkebibliotek per innbygger (7,5 %)	10,6	10,9	**10,6**	**11**	4,6	8,9	**6,0**	**6,0**	**6,0**
BIBLIOTEK: Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket (fra Norsk kulturindeks, Telemarksforsking) (5 %)	36	35	**35**	**5**	14	26	**6,0**	**6,0**	**6,0**
BIBLIOTEK: Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger (5 %)	8,6	6,8	**6,2**	**35**	3,0	7,1	**5,6**	**5,5**	**5,3**
BARN OG UNGE: Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge (15 %)	225	161	**0**	**400**	1 294	3 444	**1,3**	**1,2**	**1,0**
IDRETT: Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger (15 %)	465	579	**439**	**285**	775	1 621	**2,3**	**2,8**	**2,1**
KINO: Kinobesøk per innbygger (2,5 %)	2,5	3,0	**2,4**	**58**	2,2	4,0	**4,1**	**4,1**	**3,9**
SYSSELSATTE: Ansatte kulturarbeidere i kommunen (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforsking), per 1.000 innbyggere (15 %)	7,4	6,0	**6,1**	**100**	9,2	12,5	**3,5**	**3,1**	**3,1**
MUSIKKSKOLE: Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole (10 %)	30	33	**33**	**97**	15	52	**3,5**	**3,7**	**3,8**
MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev (fra Norsk Kulturindeks, Telemarksforsking) (5 %)	12	12	**10**	**359**	13	24	**2,1**	**2,2**	**1,8**
FRITIDSSENTER: Antall besøk i året, per innb. under 20 år (10 %)	1,0	0,7	**0,7**	**272**	1,9	10,1	**1,4**	**1,4**	**1,3**
FRIVILLIGE: Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige (10 %)	2,2	4,7	**0,7**	**390**	6,8	18,7	**1,4**	**2,1**	**1,0**

I Kommune-Norge samlet var besøket på biblioteket uendret i fjor. Snittet er på 4,6 besøk per innbygger.
Tynset har bedre besøk på biblioteket enn de fleste andre kommuner, og får en 11. plass på denne tabellen.

14 prosent av den voksne befolkningen i Norge er aktive lånere på biblioteket, ifølge Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking.
I Tynset er 35 prosent av de voksne registrert som aktive lånere.

Bibliotekene låner ut stadig mindre, nasjonalt har omfanget aldri vært mindre per innbygger (3 utlån).
Justert for lønns- og prisvekst brukte en kommune i snitt 775 kroner per innbygger av egne penger på idrett og idrettsanlegg i fjor. Det er rekord.
Netto utgifter til idrett og anlegg er ikke spesielt høye i Tynset - 439 kroner per innbygger.

Telemarksforsking setter sammen oversikt over hvor mange kulturarbeidere det er i kommunene, privat eller offentlig. I Tynset er sysselsettingen middels målt mot folketallet.

15 prosent av de mellom 6 og 15 år går nå på kultur- og musikkskole nasjonalt. Andelen ble litt lavere det siste året. I kommunene hvor tilbudet er mest populært, er det sju ganger så mange som går på kulturskolen, som i de kommunene med færrest elever.
Ifølge statistikken er det 33 prosent av barna som går på musikk- og kulturskole. De beste kommunene ligger på 52 prosent.

Norsk kulturindeks fra Telemarksforsking viser over hvor mange timer hver enkelt elev i kulturskolen får. I Tynset får elevene relativt få timer undervisning målt mot resten av Kultur-Norge.

Økonomi

198 .plass | Andel nøkkeltall som har blitt bedre 50

10 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste år, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	1,9	2,0	1,4	307			2,5	2,5	2,4
DRIFTSMARGIN: Korrigert netto driftsresultat siste fire år, i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	1,1	1,5	1,2	308			2,8	2,5	2,2
DRIFTSMARGIN: Brutto driftsresultat siste år i prosent av brutto driftsinntekter (5 %)	3,3	4,3	3,8	121			4,4	4,4	4,3
DISPOSISJONSFOND: I prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	5,7	7,6	8,5	246			2,6	2,6	2,5
DISPOSISJONSFOND: Endring i disposisjonsfond siste år (5 %)	0,7	1,9	0,9	257			3,3	3,4	3,4
GJELD: Netto renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter (15 %)	27	30	31	173			3,7	3,8	3,8
GJELD: Endring i renteeksponert gjeld siste år (5 %)	-6,6	2,8	1,1	268			4,6	4,0	3,4
NETTO FINANSUTGIFTER: I prosent av brutto driftsinntekter, eksklusive avdrag (5 %)	1,2	1,1	1,0	250			2,3	2,5	2,5
INVESTERINGER: Snitt siste fire år, som andel av brutto driftsinntekter (10 %)	10,1	9,5	8,7	104			4,5	4,7	5,2
LÅN: Andel av investeringene som finansieres med lån, siste fire år (5 %)	72	77	74	316			2,0	1,6	1,9
PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter (10 %)	5,0	5,0	0,0	14			3,6	3,6	6,0

Godt driftsresultat nasjonalt betyr også at lista lagt høyt for å få gode karakterer. Derfor er det viktig å være oppmerksom på kommunens egen utvikling, og ikke bare se på tabellplasseringen.
Korrigert netto driftsresultat var 1,4 prosent i fjor. Teknisk beregningsutvalg anbefaler en pluss på 1,75 %. Resultatet ble ørlite svakere i fjor.

Målt over de siste fire årene har driften gått i pluss.

Disposisjonsfondet er penger politikerne kan bruke til akkurat hva de selv lyster, med mindre kommunen går på et driftsunderskudd som må dekkes inn. Denne bufferen er ikke en fysisk bankkonto, men en størrelse i regnskapet som har stor betydning for handlingsrommet i budsjettet. Fondene øker i kommunene samlet og er nå på prosent av brutto driftsinntekter, det høyeste som er målt noen gang.
Tynset har en ganske stor sum penger på 'bok' i form av disposisjonsfond (8,5 prosent). Har kommunestyret et vedtatt mål for hvor stort disposisjonsfondet bør være?

Netto renteeksponert gjeld er en indikator som viser lavere gjeldsgrad enn netto lånegjeld. Her regnes inn penger kommunen selv har utestående hos andre, gjeld som finansieres av selvkostområdene og penger og andre omløpsmidler kommunen selv har plassert. I snitt er renteeksponert gjeld på prosent av brutto driftsinntekter, omtrent det samme som for ett år siden.
Netto renteeksponert gjeld omtrent på landsgjennomsnittet, målt mot brutto driftsinntekter. Tynset ligger på 31 prosent.

Det siste året har gjeldsgraden i Tynset vært omtrent uendret.

Kommune-Norge samlet bruker prosent av brutto inntekter på å dekke netto finansutgifter, før vi tar hensyn til avdrag. Tynset bruker 1 prosent av inntektene på å betjene gjelda, før avdrag.

Investeringsnivået har vært lavt i Tynset de fire siste årene.

Annonse

90 ÅR KBN Kommunalbanken Norge

KBN Finans

Et kraftig verktøy for styring av kommunens samlede gjeldsportefølje

KBN Finans gir kommunen:

- god oversikt over kommunens finansielle stilling
- faste standard rapporteringsmuligheter – men også mulighet for skreddersøm!
- mulighet til å simulere ulike markeds- og rentescenarier, og hvordan dette påvirker bruk av av ulike finansieringskilder og rentesikringsalternativer
- mulighet til å vurdere egne posisjoner og kommunens finansielle risiki
- lett tilgang til dokumentasjon tilhørende gjeldsporteføljen

Ta KBN Finans i bruk idag på www.kommunalbanken.no

Korrigert netto driftsresultat (regnskapsår)

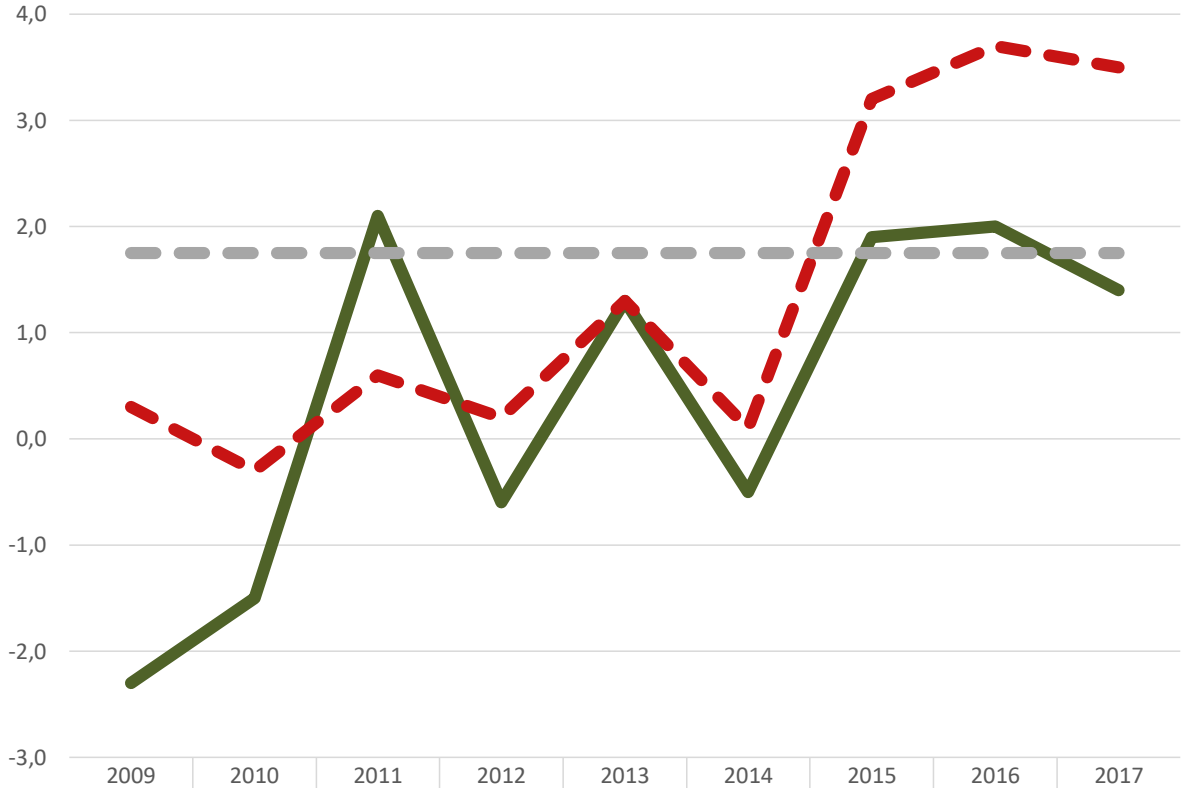

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kommunen	-2,3	-1,5	2,1	-0,6	1,3	-0,5	1,9	2	1,4
Landet	0,3	-0,3	0,6	0,2	1,3	0,1	3,2	3,7	3,5
Anbefalt nivå	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75

Kommunen Landet Anbefalt nivå

Netto driftsresultat er det viktigste nøkkeltallet i kommunesektoren. Det er både KS og staten enige om. Netto driftsresultat forteller imidlertid ikke alltid hvordan den reelle, langsiktige driftsmarginen er, fordi det er enkeltinntekter og utgifter som forstyrrer bildet.

Grafen viser utviklingen i korrigert netto driftsresultat for kommunen som konsern. Anbefalt nivå er Teknisk beregningsutvalgs generelle anbefaling for kommunesektoren (1,75 %).

I realiteten har netto driftsresultat vært høyere enn den virkelige driftsmarginen skulle tilsi de siste årene. Kommunal Rapport korrigerer derfor netto driftsresultat for to faktorer: netto premieavvik (f170/f171) og netto avsetninger til bundne fond. Tidligere justerte vi også for momskompensasjon for investeringer, som til og med 2013 også havnet i driftsregnskapet.

I mange kommuner spiller korreksjonen liten rolle, men generelt vil korrigert netto resultat være lavere enn det som er oppgitt som netto driftsresultat.

Enhetskostnader

120 .plass | Andel nøkkeltall som har blitt bedre 45

5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
GRUNNSKOLE: Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (30 %)	13 613	13 496	**13 608**	**158**	13 447	12 066	**4,4**	**4,6**	**4,6**
PLEIE OG OMSORG: Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (35 %)	16 168	17 049	**16 543**	**131**	17 024	13 965	**4,3**	**4,0**	**4,3**
BARNEHAGE: Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (15 %)	8 635	8 611	**8 653**	**230**	8 435	7 459	**4,1**	**4,1**	**4,2**
BARNEVERN: Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	1 424	1 344	**1 747**	**97**	2 221	1 116	**5,2**	**5,5**	**5,1**
SOSIALTJENESTE: Netto utgifter til sosialtjeneste per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	2 778	3 514	**1 121**	**26**	2 790	956	**3,6**	**3,3**	**5,8**
KOMMUNEHELSE: Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	2 988	3 450	**3 373**	**346**	2 624	1 931	**3,4**	**2,8**	**2,9**
ADMINISTRASJON: Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet (5 %)	3 611	3 590	**4 257**	**205**	3 785	2 828	**4,9**	**5,0**	**4,1**

Kostnaden er beregnet ut fra netto utgifter i tjenesten i fjor, korrigert for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet for 2018. Dermed fanger vi opp ulikheter som går på størrelse, sammensetning osv. Den historiske kostnaden er justert for kommunal lønns- og prisvekst, slik at alle tall presenteres i faste 2017-kroner. Dermed er det lett å se om tjenesten blir dyrere eller rimeligere fra år til år.
Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Tynset ligger litt lavere enn normalnivået. Kostnadene var omtrent uendret i kommunen i fjor, justert for lønns- og prisveksten.

Kommunene som drifter pleie og omsorg dyrest, ligger over 50 prosent over de rimeligst drevne kommunene i kostnad - og det er etter at vi har korrigert for ulikt utgiftsbehov.
Innen pleie og omsorg ligger kostnadene litt under det som er normalnivået. Justert for lønns- og prisveksten falt utgiftene i pleie og omsorg med 3 prosent i fjor, ifølge statistikkene.

Netto utgifter til barnehage har nasjonalt vært ganske stabile de siste årene, justert for lønns- og prisvekst.
Barnehagekostnadene i kommunen er litt under det som er normalnivået. Kostnaden i barnehagene var omtrent uendret i fjor, justert for lønns- og prisveksten.

Kostnadene i Barnevern-Norge økte med hele 11 prosent per innbygger i fjor, etter at vi altså har korrigert for lønns- og prisvekst. Det er den kraftigste økningen i nyere tid. Utgiftene øker mye både i de rimeligste og de dyrest drevne kommunene.
Kostnadene innen barnevernet i Tynset ligger ganske lavt, målt mot resten av landet.

Innen administrasjon ligger utgiftene lavere enn i normalkommunen. Gjennomsnittet for hele Kommune-Norge er på 3785 kroner per innbygger.

Har kommunen potensial for å kutte kostnadene?

Tabellen under viser hva som er kommunens korrigerte kostnad per innbygger, målt mot gjennomsnittet i landet, medianen i eget fylke og egen kommunegruppe, den 100. rimeligste kommunen i landet, de 10 % rimeligste i henholdsvis fylket og kommunegruppa.

Husk at vi har justert kommunens netto utgifter for utgiftsbehovet, slik det framkommer i kostnadsnøklene i inntektssystemet.

Forskjeller knyttet til ulik befolking og geografi er altså tatt hensyn til. Tallene bør derfor i stor grad være sammenliknbare mellom ulike kommuner, men selvsagt spesielt mellom kommuner som likner på hverandre.
NB: De 10 største kommunene har vi samlet i gruppe 14, ellers følger gruppeinndelingen SSB.

Netto utgifter er korrigert for kostnadsnøklene i statsbudsjettet for 2018, for å være mest mulig oppdaterte.

	Komm.	Snitt landet	Median fylke	Median gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	13 608	13 342	12 923	14 586	13 023	12 425	13 554
Pleie og omsorg	16 543	17 024	14 852	18 726	15 986	13 778	16 471
Barnehage	8 653	8 360	8 241	8 177	8 033	7 786	7 816
Barnevern	1 747	2 189	2 229	2 211	1 768	1 745	1 627
Sosialtjeneste	1 121	2 522	2 432	2 857	1 872	1 825	872
Kommunehelse	3 373	2 603	2 440	3 212	2 318	2 079	2 657
Administrasjon	4 257	3 789	4 309	4 567	3 648	3 933	3 095

Tallene er oppgitt i kroner per innbygger

Tabellen under viser hvor stor prosentvis forskjell det er fra kommunens eget kostnadsnivå og opp eller ned til de ulike målestokkene. Minus: Kommunen er billigere enn målestokken.

	Snitt landet	Median fylke	Median gruppe	Topp 100	Topp fylke	Topp gruppe
Grunnskole	2	5	-7	4	10	0
Pleie og omsorg	-3	11	-12	3	20	0
Barnehage	4	5	6	8	11	11
Barnevern	-20	-22	-21	-1	0	7
Sosialtjeneste	-56	-54	-61	-40	-39	28
Kommunehelse	30	38	5	46	62	27
Administrasjon	12	-1	-7	17	8	38

Teoretisk skal forskjellene mellom kommunene være utjevnet ved at vi korrigerer for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet.

Miljø og ressurser

275 .plass

Andel nøkkeltall som har blitt bedre 45

2,5 % vekt i barometeret

	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
RESSURSER: Energikostnader per kvadratmeter bygg (15 %)	104	114	**95**	**78**	113	70	**4,6**	**4,3**	**4,8**
RESSURSER: Samlet antall kvadratmeter per innbygger (formålsbygg) (15 %)	8,1	8,2	**8,7**	**331**	4,8	3,7	**3,3**	**3,2**	**2,9**
RESSURSER: Søppel per innbygger (kilo), korrigert for antall fritidsboliger (15 %)	387	375	**388**	**157**	435	236	**4,7**	**4,9**	**3,8**
RESSURSER: Vannforbruk per tilknyttet innbygger (m3) (15 %)	87	73	**79**	**216**	65	43	**4,5**	**4,7**	**4,4**
REKREASJON: Netto driftsutgifter til rekreasjon i tettsteder, per innb. (10 %)	64	51	**58**	**285**	213	530	**1,6**	**1,5**	**1,5**
LANDBRUK: Jordbruksareal omdisponert siste fire år, per 1.000 dekar (10 %)	1,0	2,4	**2,1**	**356**	1,1	0,0	**5,2**	**4,3**	**4,4**
BEREDSKAP: ROS-analyser siste år innen skred og ras, flom og overvann (5 %)	3	2	**2**	**137**	2	3	**6,0**	**3,5**	**3,5**
SAMFERDSEL: Biler per 1.000 innbyggere (5 %)	560	572	**585**	**306**	598	442	**2,4**	**2,4**	**2,4**
SAMFERDSEL: Netto driftsutgifter til kommunale veier, per kilometer vei (5 %)	83	86	**91**	**247**	135	244	**2,2**	**2,2**	**2,1**
VEDLIKEHOLD: Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter bygg (5 %)	37	26	**39**	**336**	108	233	**1,3**	**1,0**	**1,4**

Sektoren er en samlepott av ulike indikatorer som på forskjellig vis handler om ulik forvaltning av ressurser og miljø. Størrelse på egne bygg, kostnadene ved å varme dem opp og ved å vedlikeholde dem er sentrale nøkkeltall. Det er over tid mye mer miljøvennlig og økonomisk fornuftig å bygge relativt lite og vedlikeholde godt. Korrigert for lønns- og prisvekst var energikostnadene stabile i fjor, ifølge regnskapstallene.
Kostnadene er vesentlig lavere enn for fem-seks år siden. Snittet er nå på 113 kroner per kvadratmeter.
Energikostnadene for bygg i Tynset er på 95 kroner per kvadratmeter, ifølge SSB.

De sentrale byggene (rådhus, skoler, sykehjem osv.) er regnet med. I snitt er arealet nasjonalt på 4,8 kvadratmeter per innbygger. Arealet er omtrent uendret. Dette er typisk en indikator hvor store kommuner kommer bedre ut enn små.
Kommunen har litt flere kvadratmeter bygg målt mot innbyggertallet, enn det som er typisk i kommunene. Legg merke til at gjennomsnittet er betydelig påvirket av de største kommunene.

Et viktig ressursspørsmål er hvor mye søppel som produseres. I år har vi korrigert søppelmengden for antallet fritidsboliger som er registrert i kommunen, basert på nasjonale tall for bruk av fritidsbolig og antall personer per husstand. Dermed vil store hyttekommuner komme noe bedre ut i statistikken enn tidligere. Søppel per innbygger økte med 3 prosent i fjor, totalt sett.
Det produseres søppel i Tynset på linje med det som er vanlig ellers i landet. Vi har korrigert for antall fritidseiendommer i kommunen.

Vannforbruket er nasjonalt på vei ned per innbygger, og falt også i fjor – til 65 kubikkmeter per innbygger.
Kommunenes utgifter til rekreasjon i tettsted har økt med godt over 10 prosent det siste året, selv etter at vi har justert for lønns- og prisvekst. Det er første gang i nyere tid vi ser en slik vekst i pengebruken på dette feltet.
Andelen av dyrket og dyrka jord som er omdisponert de siste årene, kan indikere presset på arealer i kommunen. I Tynset er 2 promille av jordbruksarealet omdisponert de siste årene, ifølge statistikken.

Det er få nøkkeltall knyttet til samferdsel, men kommunen bruker tilsynelatende ikke veldig mye på å vedlikeholde kommunale veier. Netto utgifter, målt per kilometer, er under middels.

Kostnadene til vedlikehold av kommunale bygg kan ses på som en indikator for om formuen blir bevart eller ei. Utgiftene økte med knapt 5 prosent i fjor, etter at vi har justert for lønns- og prisvekst. I snitt er utgiftene til vedlikehold i Kommune-Norge på 108 kroner per kvadratmeter.
Kommunen bruker ganske lite penger på vedlikehold. Høy pengebruk er positivt; det skal i utgangspunktet forlenge byggets levetid.

Saksbehandling

127 .plass

Andel nøkkeltall som har blitt bedre 15

2,5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
FRISTBRUDD: Andel byggesaker med overskredet frist (20 %)	3	8	**8**	**245**	7	0	**5,6**	**4,7**	**4,7**
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 3 ukers frist (15 %)	17	14	**14**	**135**	17	5	**3,7**	**4,2**	**4,2**
BYGGESAK: Behandlingstid saker med 12 ukers frist (15 %)	27	26	**26**	**107**	38	9	**4,5**	**4,8**	**4,8**
EIERSEKSJONERING: Saksbehandlingstid (5 %)	8	5	**5**	**22**		3	**5,2**	**5,8**	**5,8**
REGULERINGSPLANER: Saksbehandlingstid (10 %)	119	131	**46**	**42**	88	24	**5,3**	**4,5**	**5,5**
OPPMÅLINGSFORRETNING: Saksbehandlingstid (5 %)	49	93	**74**	**325**		14	**3,8**	**1,4**	**2,4**
TILSYN: Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn (15 %)	2	4	**3**	**195**	7	29	**1,2**	**1,5**	**1,5**
GEBYR: Saksbehandlingsgebyr for enebolig (15 %)	7 987	7 984	**10 000**	**171**	12 645	4 134	**5,0**	**5,1**	**4,8**

Sektoren handler fortsatt i all hovedsak om byggesak og teknisk sektor, ettersom det nesten ikke finnes data om saksbehandling i Kommune-Norge generelt. Det er synd at ikke Kommune-Norge måler dette på mer oversiktlig og tilgjengelig vis. En utfordring er at det mangler data for mange kommuner på enkelte nøkkeltall, noe som gjør plasseringer og vurderinger mer usikre enn ellers. Av byggesakene Kommune-Norge behandlet i fjor, brøt kommunene fristene i 7 prosent av sakene, ifølge tallene. Andelen er på nivå med tidligere år. I de verste kommunene er det fristbrudd i over 30 prosent av sakene. Kommunen har litt færre byggesaker hvor fristene overskrides enn normalen i Kommune-Norge.

Byggesaker med 3 ukers frist har omtrent samme saksbehandlingstid som tidligere år. Kommunene bruker i snitt nesten hele tiden de har til rådighet; behandlingstiden er på 17 dager.
Prosessen for søknader med 3 ukers behandlingsfrist er i snitt på 14 dager i kommunen.

Byggesaker med 12 ukers frist behandles litt raskere enn det som er vanlig i Kommune-Norge.

Antall faktiske tilsyn målt mot antall byggesaker viser fortsatt store variasjoner mellom kommunene, og mange som ikke rapporterer. Det var bare 7 prosent tilsyn i fjor, det laveste som er målt i de fire årene statistikken har eksistert.
Bare i noen få tilfeller fører kommunen faktisk tilsyn med byggesakene, ifølge statistikken.

Saksbehandlingsgebyret for enebolig er litt under snittet i Tynset på 10000 kroner, ifølge tallene fra Statistisk sentralbyrå.

Vann, avløp og renovasjon

280 .plass

Andel nøkkeltall som har blitt bedre 33

2,5 % vekt i barometeret	Kommunens nøkkeltall			Plass	Snitt	Topp	Kommunens karakter		
	KB 2016	KB 2017	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2018	KB 2016	KB 2017	KB 2018
GEBYR: Årsgebyr, vann, avløp, renovasjon og feiing (10 %)	13 061	12 904					2,3	2,4	
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet E-coli (7,5 %)	100	100	100	1			6,0	6,0	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet IE (7,5 %)	100	100	100	1			6,0	6,0	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet farge (2,5 %)	100	100	100	1			6,0	6,0	6,0
VANNKVALITET: Andel innbyggere tilknyttet vannverk med god kvalitet pH (2,5 %)	100	100	100	1			6,0	6,0	6,0
LEVERANSE: Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger (5 %)	0,2	0,0	0,0	77			5,7	6,0	6,0
VANNLEKKASJE: Andel av vannet som går taps på grunn av lekkasjer (5 %)	13	37	36	307			5,1	2,4	2,3
ALDER: Andel fornyet vannledningsnett siste tre år (%) (2,5 %)	0,7	1,0	0,6	146			2,4	3,3	2,4
ALDER: Alder på vannledningsnettet (år) (2,5 %)	32	33	34	251			1,5	1,3	1,3
ALDER: Andel fornyet spillvannsnett siste tre år, avløp (%) (2,5 %)	0,8	0,6	0,1	242			3,1	2,6	1,2
ALDER: Alder på spillvannsnettet (år) (2,5 %)	17	17	18	41			4,9	4,9	4,7
RENSEKRAV: Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle rensekrav (20 %)	0	2	2	324			1,0	1,0	1,1
ANLEGG: Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannsnett (5 %)	5	7	7	202			5,0	4,9	4,8
OVERSVØMMELSER: Antall oversvømte kjellere hvor kommunen har erkjent ansvar, per 10.000 innbyggere (5 %)	4	0	0	1			1,1	6,0	6,0
RENOVASJON: Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biologisk behandling (20 %)	44	42	39	166			4,6	4,6	3,8

Gebyrene skal i utgangspunktet være så lave som praktisk mulig. Samtidig er det viktig å se helheten. Det sentrale er om det er sammenheng mellom gebyrene og den anslåtte kvaliteten. Vann, avløp, renovasjon og feiing er inkludert. Summene er justert for den generelle lønns- og prisveksten i kommunesektoren, og vises dermed i faste 2017-kroner. Gebyrene har nå sunket i seks år på rad, og er i snitt på kroner.
Vi har ikke nok data til å beregne kommunens årsgebyr.

Lekkasje fra vannledningsnettet er et problem i mange kommuner, hvor en stor del av vannet rett og slett forsvinner. Det er dårlig utnyttelse av ressursene, og her er det ingen bedring å spore over tid. I snitt forsvinner fortsatt prosent av vannet på veien. I de dårligste kommunene er lekkasjen på nær 50 prosent.

Ifølge statistikken lekker det en god del fra ledningsnettet. Mange kommuner har langt bedre statistikk.

Fornyingen av vannledningsnettet har de tre siste årene vært ganske liten.

I tillegg til fornyelsestakten for vann- og avløpsnett, har vi i år også med gjennomsnittlig alder for ledningsnettet. Kommuner som i for stor grad ikke har registrert alder på ledningsnettet, er imidlertid holdt utenfor statistikken.
Vannledningsnettet i Kommune-Norge er i snitt år gammelt.
Verken vannledningsnettet eller spillvannsnettet skiftes ut raskt nok på nasjonalt nivå. Snittalderen for spillvannsnettet er nå år.
Utskifting av spillvannsnettet i Tynset har ikke vært særlig prioritet de tre siste årene, ifølge statistikken. Få kommuner har et lavere tempo.

Nasjonalt leveres prosent av husholdningsavfallet til gjenvinning og biologisk behandling. Det er omtrent som før. De beste kommunene her ligger på godt over 50 prosent, de dårligste på ned mot og under 20 prosent.
Andelen av avfallet som går til materialgjenvinning og biologisk behandling fra kommunen, er middels.

De ti beste i fylket

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Tynset	6	7	55	42	175	148	63	198	120
Hamar	12	12	139	159	81	329	313	93	90
Tolga	27	16	166	161	32	364	163	57	66
Stange	37	46	288	46	363	214	325	67	108
Ringsaker	76	138	322	155	104	335	303	69	60
Løten	95	187	264	367	229	68	339	17	118
Os (Hedm.)	99	108	4	232	135	196	354	195	99
Rendalen	107	75	110	201	164	48	171	47	195
Alvdal	142	23	411	132	314	160	195	112	29
Åsnes	155	340	118	278	191	159	353	191	13

De ti beste i kommunegruppa

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Tynset	6	7	55	42	175	148	63	198	120
Kvinesdal	137	201	76	98	236	241	1	152	322
Vefsn	149	283	178	269	44	217	26	143	277
Tinn	171	185	41	177	22	168	118	63	408
Nord-Fron	184	124	136	206	70	338	255	155	320
Tysvær	193	262	12	148	335	104	212	23	346
Sunndal	199	81	307	100	73	204	137	126	398
Lindås	254	311	111	121	339	249	260	34	341
Alstahaug	281	310	246	358	72	134	53	370	194
Luster	337	61	198	284	414	139	219	189	388

De Tynset likner mest på

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Eid	16	8	148	9	198	83	146	407	213
Oppdal	17	35	227	26	48	25	196	96	135
Gloppen	21	27	71	33	136	58	210	411	235
Stryn	38	25	287	90	196	391	80	239	79
Hemne	106	327	60	160	23	336	216	11	334
Jølster	129	76	68	97	15	45	154	387	347
Alvdal	142	23	411	132	314	160	195	112	29
Gausdal	147	143	205	44	304	43	263	359	306
Selbu	164	218	135	382	244	71	39	144	223
Inderøy	178	331	196	174	41	82	226	388	8
Ål	188	303	39	154	183	7	236	205	331
Sømna	191	362	238	188	2	52	64	213	170
Åmot	215	157	32	285	109	276	148	424	64
Brønnøy	227	206	133	207	199	145	242	268	186
Surnadal	278	276	280	337	51	296	9	266	315
Rauma	323	114	274	347	370	367	177	423	81
Etne	349	210	360	381	341	171	233	228	200
Nordreisa	371	386	86	399	110	194	130	202	206
Lenvik	392	376	299	67	321	187	316	381	298

Tynset målt mot egne naboer

KOMMUNE	PLASS	G.SKOLE	P.O.	BARNEV.	BARNEH.	HELSE	SOSIAL	ØKONOMI	ENH.KOST
Tynset	6	7	55	42	175	148	63	198	120
Oppdal	17	35	227	26	48	25	196	96	135
Tolga	27	16	166	161	32	364	163	57	66
Os (Hedm.)	99	108	4	232	135	196	354	195	99
Rendalen	107	75	110	201	164	48	171	47	195
Alvdal	142	23	411	132	314	160	195	112	29
Folldal	189	50	169		383	53	317	287	251
Midtre Gauldal	226	297	335	252	190	223	70	223	130
Rennebu	375	315	390	48	25	197	129	365	358

Endringer i Kommunebarometeret fra tidligere år

Det er ti flere nøkkeltall i årets barometer, målt mot fjorårets versjon. Den viktigste endringen er at vi innen barnevern og sosialtjeneste nå også måler omfanget av tilbudet korrigert for beregnet behov. Vi kan dermed identifisere hvilke kommuner som i stor eller liten grad har tiltak i barnevernet og innbyggere på sosialhjelp. I begge tilfeller antar vi at en lav skår er positivt. I barnehagene har vi fra i år også tatt med data om andre barnehager enn kommunale, men lavere vektet.
Vi har hentet ut flere data om fastlegeordningen, for å legge mer vekt på den. Innen vann og avløp har vi tatt med ledningsnettenes alder, og ikke bare fornyingstakten, ettersom disse indikatorene bør ses i sammenheng med hverandre.
Innen grunnskole har vi erstattet snitt på nasjonale prøver med andelen elever på laveste mestringsnivå, ettersom det nøkkeltallet skiller noe mer på kommunene.

Slik blir karakterene fordelt mellom kommunene

De 5 % beste verdiene innen ett nøkkeltall får karakteren 6 - som er toppkarakteren.

Ved å sette grensen på ca den 20. beste kommunen unngår vi problemet ved at det ofte er enkelte kommuner som ligger særlig langt unna «normalen» – punktet midt mellom topp og bunn.
På samme måte er grensen for bunnkarakteren 1 satt ved de 5 % laveste verdiene for nøkkeltallet.

Når vi har laget denne skalaen, betyr det også at en kommune som får karakteren 3,5 har et nøkkeltall som ligger midt mellom grensen for topp- og bunnkarakter (3,5 ligger midt mellom 1 og 6).

Det er disse kommunene vi ofte betegner som «normalkommunen». Hvis en kommune mangler et nøkkeltall, har vi gitt den karakteren 3,5 for å kunne beregne en totalskår.
Spørsmål om Kommunebarometeret? Send epost til barometer@kommunal-rapport.no.

Hva er en normalkommune?

I analysen bruker vi ofte begrepet normalkommune. Da viser vi *ikke* til kommunen som ligger på landsgjennomsnittet - men den kommunen som har et resultat som er midt mellom de aller beste og de aller dårligste kommunene.

En normalkommune vil ha karakteren 3,5 (se boksen over).
Landsgjennomsnittet er i veldig stor grad påvirket av innbyggertallet og resultatene i de store kommunene. Men vi ser i noen tilfeller at det er veldig stor forskjell mellom landsgjennomsnittet og hvor de fleste kommunene befinner seg på skalaen. Da kan det bli stor forskjell mellom hva normalkommunen leverer, og landsgjennomsnittet.
Det viktige er å identifisere hva som er de beste resultatene i Kommune-Norge, uavhengig av kommunestørrelse.